

Bemærkninger til foranstående forslag til folketingsbeslutning.

I. Indledning.

Som led i den række af forhandlinger om generelle toldnedsættelser (den såkaldte Kennedy-runde), der i årene 1962-67 fandt sted inden for rammerne af Den almindelige Overenskomst om Told og Udenrigshandel, GATT, sluttedes en overenskomst om grundlaget for forhandling om en international kornordning indeholdende bestemmelser dels om priser, leveringsforpligtelser m. v. i den internationale hvedehandel, dels om et internationalt fødevarerhjælpeprogram. Overenskomsten undertegnede den 30. juni 1967 i Genève af 18 lande — herunder Danmark — der forpligtede sig til at deltage i snarlige forhandlinger om udformningen af den nye kornordning og søge denne tiltrådt snarest muligt.

For Danmarks vedkommende undertegnede overenskomsten med forbehold om godkendelse af folketingset, som blev givet den 23. november 1967.

De i Genève-overenskomsten forudsete forhandlinger om en international kornordning fandt sted i Rom i tiden 12. juli—19. august 1967. Som resultat af forhandlingerne oprettedes en international kornordning 1967, der med en fælles præambel forener to adskilte legale instrumenter: en konvention om hvedehandel og en konvention om fødevarerhjælp. Denne aftalekonstruktion, der er resultatet af et kompromis mellem USA og EEC, muliggør, at Sovjetunionen, der var deltager i den hidtidige hvedeaftale, men som ikke ønskede at deltage i forhandlingerne i Rom, eventuelt senere vil kunne tilslutte sig konventionen om hvedehandel uden at forpligte sig til fødevarerhjælp.

Begge konventioner blev på Danmarks vegne undertegnet i Washington den 24. november 1967.*)

II. Konventionen om hvedehandel.

Konventionen om hvedehandel er med forskellige ændringer en videreførelse af den internationale hvedeaftale fra 1962. Konventionens formål er at sikre de importerende medlemslande tilførsler og de eksporterende lande afsætning af hvede og hvedemel til rimelige og stabile priser. Den pålægger importlandene forpligtelse til at aftage en vis procentdel af deres samlede importbehov hos andre

deltagerlande til priser inden for en fastsat prisramme, medens eksportlandene forpligtes til at fremskaffe tilstrækkelige mængder hvede til at dække importlandenes behov ligeledes til priser inden for prisrammen. Importlandenes pligt til at respektere prisrammen er uafhængig af, om køb foretages i lande, der har tiltrådt aftalen.

Danmark har ikke siden 1959 været deltager i de internationale hvedeaftaler, og den danske interesse i at tilslutte sig den nu oprettede konvention er isoleret set begrænset i betragtning af den beskedne danske eksport og import af hvede. Den i Genève vedtagne kornoverenskomst var imidlertid et nødvendigt kompromis for en positiv afslutning på Kennedy-runden. På baggrund af Danmarks medlemskab af den særlige korngruppe under Kennedy-rundeforhandlingerne var dansk undertegnelse af Genèveoverenskomsten — og dermed forpligtelse til at deltage i den nye hvedeaftale — en forudsætning for opretholdelsen af betydningsfulde indrømmelser til Danmark på andre områder. Den danske deltagelse i korngruppen skyldtes ønsket om at få fastsat minimumspriser for foderkorn, hvor pris-højden bl. a. har betydning i relation til størrelsen af fællesmarkedets importafgifter for svinekød, æg og fjerkræ. Bestræbelserne herpå måtte imidlertid opgives som følge af modstand fra de store eksportlande.

Medens de tidligere hvedeaftaler kun opererede med én til grund liggende minimums- og maksimumspris, indeholder den nye aftale minimums- og maksimumspriser for de fleste internationale handlede hvedesorter. Der er ikke i aftalen fastsat prisbestemmelser for dansk hvede, men den vil formentlig blive klassificeret på linie med hvede fra Sverige og fællesmarkedets landene, for hvilken minimumsprisen er fastsat til \$ 1,50 pr. bushel f.o.b. Gulf havn eller ca. 41 kr. pr. 100 kg. De nye priser indebærer en prisforhøjelse på ca. 15 pct. i forhold til den i den nuværende hvedeaftale fastsatte prisramme. Aftalens mindstepriser gælder ikke for denatureret hvede.

Som en væsentlig ændring i forhold til den gældende hvedeaftale er der indrømmet EEC fritagelse for kvantitative eksportforpligtelser i tilfælde, hvor

*) De er desuden undertegnet af Argentina, Australien, Belgien, Canada, EEC, Finland, Frankrig, Holland, Italien, Japan, Luxembourg, Norge, Schweiz, Storbritannien, Sverige, Tyskland og USA. — Konventionen om hvedehandel er tillige undertegnet af Grækenland, Indien, Irland, Israel, Korea, Libanon, Mexico, Pakistan, Portugal, Saudi-Arabien, Spanien, Sydafrika, Tunesien og Vatikanstaten.